

اداره‌ی اموری

صلوات‌های بلند و گروهی بعد از رشدشدن از هر ایست بازرسی در خاک عراق هنوز نشان از دله‌ره و دلوایسی دارد؛ با تمام این حرف‌ها، در «مطعم المدائن السیاحی» می‌ایستیم. اینجا اولين توقيف رسمی در خاک عراق است. ساعت پانزده و چهل دقیقه به وقت عراق است و ما در نزدیکی «کوت» هستیم. بیشترین خرد زائران ایرانی بیسکویت و نهایتاً نوشابه است. نوشابه بهداشتی ترین قسمت غذای رستوران است. راننده‌های اتوبوس هم با خونسردی کامل غذای خیلی کشور عراق باشد. میل می‌کنند، در حالی که مردم در سرمای بیرون رستوران این یا و آن یا می‌کنند.

دیدن شمایل چاپ شده، حضرت رضا(علیه السلام) در رستوران برایم جالب بود. در جلوی راننده‌های اتوبوس نیز شمایلی از حضرت رضا(علیه السلام) قرار دارد.

هزارتومنی را خوب می‌شناسند و آن هم به برکت خیل عظیم و مشتاق زایران است که از ایران به عتبات عالیات مشرف می‌شوند. همان بچه ارایه‌چی برای بردن لوازمت برسر یک تا پنج هزارتومن را بحث می‌کنند.

در مدت خیلی کوتاهی صفت عظیمی از زائران تشکیل می‌شود تا از اولين چادر بازرسی سربازان و اشغالگر بگذرند. سربازان ایرانی مردان عراقي گذرنامه‌ها را می‌بینند و اعضاء می‌کنند تا به معنای مهر و روبد به خاک کشور عراق باشد.

در این میان عده‌ای بدون گذرنامه با دادن پول‌های هزارتومنی به راحتی وارد عراق می‌شوند. و جالب آنکه چگونه از چهار بازرس ایرانی گذر کرده‌اند؟ اگر مقداری زبان عربی بلد باشی، راحت‌تر می‌توانی سوار ماشین شوی. سواری و اتوبوس فرقی نمی‌کنند، تاکرbla از هر نفر سه هزارتومن دریافت می‌کنند؛ هرچند رفتن با مینی بوس و اتوبوس اطمینان بیشتری به تو می‌دهد.

غروب می‌شود. حاج ابوالفضل فراهانی با صدای خسته و گرفتاش زیارت عاشورا می‌خواند. با همه وجودش به آقا سلام می‌دهد، اشک می‌ریزد و زمزمه می‌کند:

«السلام عليك يا ابا عبدالله وعلى الارواح التي حلت بفنائك...»

وقتی می‌خواهد بگوید «بابی انت و امی» با اخلاص خاصی اشک می‌ریزد. در همین حال و هوای زیارت عاشورا خواندن، گروههای جلوی ماشین را می‌گیرند و پس از گرفتن مقداری هزارتومنی مسیر را باز می‌کنند و از همین نزدیکی‌های شهر مرزی «کوت» نامنی احساس می‌شود. اما کاروانیان دل‌های کوچکشان را به ضریب بلند مولاپیمان عباس گره می‌زنند و مدام با ذکر صلوت و دعا راه طی می‌کنند.

مهران را با همه پرمهری‌ها و کم مهری‌هایش پشت سر گذاشته‌یم. حرف‌ها و نکته‌ها و لحظه‌های بیادماندنی بسیاری نصیبیمان شد، مثلاً این جمله که «ادا در نیاورید»

«اصل را درست کنید و در محبت ادا در نیاورید». به عنوان یادگاری ماندنی از روحانی کاروان در خاطر ما جاماند. بگذریم، باران‌های شدید مهران و اشک‌های زائران پشت مزار مانده، دل‌های خشک و کویری و ترک خوردۀ ما را نیز تازه کرد. زمانی که از اولين بازرسی ایران گذشتم، اشک و صلوت‌ای از هم در آمیختند و نجوابی زیارت عاشورا بر لبان کاروانیان جاری شد. هنوز باورمن نمی‌شد که این جاده به کربلا می‌رسد.

حضرت و حیرت در چهره‌ها آشکار بود. دیگر زمین‌های باران خورده و آب گرفته این سوی و آن سوی جاده برایت جاذبه نداشت و چشم‌ها تنها دیدن گنبدی‌های طلایی را لحظه‌شماری می‌کردند. از مهران و چهار ایستگاه بازرسی سربازان ایرانی که می‌گذری و گذرنامه‌ات سه‌ر خروج از ایران را می‌خورد، تنها یک فنکس و یک پرده‌توري حایل زائران و مرز عراق می‌شود.

به مرز رسیده‌ای و موجی از نوجوان‌ها و جوان‌های گاری به دست با خنده مهربانی دست‌های را می‌گیرند و ساک‌هایی دست را روی ارایه‌هایشان می‌گذارند. از همان ابتدای ورود به مرز عراق یک نکته را متوجه می‌شوی عراقی‌ها پول سبز

■ نمی‌دانم چرا وقتی در کربلا هستی
و می‌خواهی آب بنوشی یا آب می‌بینی
ناخواسته دلت آتش می‌گیرد و
می‌خواهی گریه کنی؟

■ از همان ابتدای ورود به مرز عراق یک
نکته را متوجه می‌شوی، عراقی‌ها پول سبز
هزار تومانی را خوب می‌شناسند.

۳۳

گلستانه بلند، چشم و دلت را نوازش می‌دهد.
بهت‌زده‌ای و بغض‌گرفته. سلام می‌دهی و گریه
امانت نمی‌دهد. سرانجام به کربلا رسیدیم و
حضرت به دلمان نماند. با هم می‌خوانیم:
بوی سیب و حسین، غریب و کرب و بلا
بوی عنبر، خنجر روی حنجر، کرب و بلا
بوی احمد و شش ماهه اکبر و کرب و بلا
بوی لاله، دختر سه ساله، خدای آللله و کرب و بلا
بوی دود و بوی عود و صورت کبود و کرب و بلا
بوی یاس و حرم عباس و اشک و احساس و کرب و
بلا
اما از لحظه ورود به کربلادیگر باید با تمام
لحظه‌ای زندگی‌ام فرق کرده باشم و...

کربلا هستی و می‌خواهی آب بنوشی یا آب می‌بینی
ناخواسته دلت آتش می‌گیرد و می‌خواهی گریه
کنی؟ وقتی از کنار فرات می‌گذری، تا به زیارت
گاههای دیگر بروی و آن همه عظمت را می‌بینی به
پاد عطش عاشورا می‌افتنی، به یاد گل‌هایی که تشنۀ
تشنه در کنار آب، پرپر شدن، با تمام وجودت بر لبان
خشکیده شیران کربلا سلام می‌دهی و آن
ستمکاران را لعنت می‌فرستی.

هرچه به کربلا نزدیک می‌شویم، می‌فهمیم که چه
سرزمینی حاصل خیز و پر آبی است. تا به این سفر
نیامده بودم خیال می‌کردم تنها ذات و آن هم به نام
«کربلا» سرزمین خشک و بی آب را در ذهن مجسم
می‌کرد. فرات را رودخانه‌ای می‌پنداشتم که کم آب
است و تنها رودخانه عراق است.
دل می‌خواهد خاطرات سفر به عراق، دارای یک
نظم خاص باشد، اما نمی‌شود. گفتم فرات و یاد
حجم زیاد آب فرات افتادم، نمی‌دانم چرا وقتی در

هنوز به کربلا نرسیدم که گریه امان نمی‌دهد.
وقتی به خودت می‌آیی، صدای گریه و هق‌هق بلند
زنان و مردان را می‌شنوی که با شادی و شوق دلت
را نیوایی می‌کنند.
شب است و مقابل «شارع العباس» پیاده می‌شویم.
نوزاد سه ماهه در آغوش و پیرمرد هشتاد و هفت
ساله که دست‌های فرزندانش را رها می‌کند و دیگر
نمی‌فهمند که باید چه کار کنند. راه مستقیم را پیش
می‌گیرند تا به حرم برسند. هرچه فریاد می‌زنند که از
کاروان جدا می‌شوید، تنها می‌گویند حرم همدیگر را
می‌بینیم.

نزدیک و نزدیک‌تر می‌شویم... حاج کاظم می‌گوید:
«به این خیابان بین الحرمین می‌گویند» احساس
می‌کنی در جاده‌ای بهشتی قدم می‌گذاری. از هر
سوی جاده که نگاه می‌کنی، یک گنبد طلایی با دو

نزدیک و نزدیک تر می‌شویم...
حاج کاظم می‌گوید: ((به این
خیابان بین الحرمین می‌گویند))
احساس می‌کنی در جاده‌ای
بهشتی قدم می‌گذاری. از هر
سوی جاده که نگاه می‌کنی، یک
گنبد طلایی با دو گلستانه بلند،
چشم و دلت را نوازش می‌دهد.

